En bid af opsætningen

Forfattere: Anne Bech
Redaktør: Anne Torpegaard Festersen

Introduktion:
Nu skal eleverne til at spille roller! Personerne på P.S. Krøyers købmandsbillede skal kigges godt efter i sømmene, så kropssprog, udtryk og rollefordeling kommer på plads i elevernes egne "opsætninger" af motivet. På kopiarket er der forslag til en fælles snak om billedet i klassen, inden klassen laves om til to købmandsdiske.

Aktivitet med dialogoplæg og billeder

1 Giv eleverne 5 minutter til at kigge godt på P.S. Krøyers maleri "*I købmandens bod, når der ikke fiskes. Skagen*". Hvad ser eleverne efter de 5 minutter?

P.S Krøyer "I købmandens bod, når der ikke fiskes. Skagen". 1882 (Den Hirschprungske Samling

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

2	**Klasseøvelse 1** Del elevarket ud og arbejd med spørgsmålene i 20-30 minutter. Tag en fælles snak om maleriet ud fra de forslag til samtaler, der er på elevarket.
3	**Klasseøvelse 2** Lad eleverne flytte rundt på klassens borde og stole, så to "købmandsbutikker" gøres klar. Del eleverne op i to hold, der hver især skal prøve at iscenesætte maleriet med de forskellige personers kropssprog mv. som beskrevet på elevarket.
4	Afslut med fotografering af iscenesættelserne og se derefter parafraserne i forhold til det oprindelige maleri på storskærm i klassen. Kommentér om opgaven er lykkedes.

Forberedelser

Udprint elevarket eller sæt elevarket op på storskærm, når der skal arbejdes med klasseaktivitet 1 og 2

Læringsmål

Fællesmål efter 9. klasse.

Kompetenceområde: Fortolkning.

"Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster"

(Danskfagets "Færdigheds- og vidensmål/fortolkning")

Eleverne skal lære:

- at analysere, fortolke og perspektivere malerier
- at få et fælles fagligt sprog til billedanalyse
- at forstå og anvende faglige grundelementer i billedanalyse

- at forstå at billeder er et spejl af en historisk tid

- at udføre og anvende faglig læsning i relation til analysearbejdet

Derudover skal eleverne i dette forløb vise viden om "sammenhæng mellem situation, kultur og kropssprog" (Danskfagets "Færdigheds-og vidensmål/kommunikation/krop og drama) til at udføre deres færdige iscenesættelser/parafraser af de udvalgte værker.

Uddybende

Iscenesættelse og arbejde med parafraserne til originale malerier kan eksempelvis gennemføres ud fra et tema som det viste "Mad og måltider" (vedhæftet præsentation), "Jorden, høst og afgrøder", "Herskab og tjenestefolk", "Fiskeren og bonden", "Kønsroller i 1800-tallet" osv.

Arbejdet med parafraserne som det endelige mål kan foregå i klassen, i køkkenet eller i en sal med plads til at opstille de forskellige "scener" motiverne foregår i.

Afslutningsvis kan iscenesættelserne gennemføres på "locations", der passer til motiverne fx Frilandsmuseet, Den gamle By i Aarhus el. lign. Naturligvis med tilladelse fra museerne.

Parafraserne kan også være i en mere moderne version, hvor der skabes et nutidigt billede af et ældre motiv og hvor eleverne fx optræder i jeans, sneakers, kasketter osv.

Forløbet kan afsluttes med at få parafraserne og de originale værker printet ud i stort format (gerne professionelt, så kvaliteten bliver i top) og udstillet på et fællesområde på skolen. Der kan suppleres med udtalelser fra de involverede elever, der evt. er fremkommet efter forløbet har været evalueret. Informationer om mad og måltider fra perioden samt fakta om fx Det moderne gennembrud er ligeledes bud på supplerende tekster til parafraserne. (Kopiark 6 lærer/evalueringscitater)

(Foto af udstilling kan ses på de sidste slides i den vedhæftede præsentation)

Kopiark

Kopiark:
Elevark 4 til øvelse 4 44112019pdf.pdf
En bid af billedet - Smagen af billedkunsten.pdf

Opgaver til iscenesættelse af P.S Krøyers "I købmandens bod, når der ikke fiskes."

P.S. Krøyer "I købmandens bod, når der ikke fiskes. Skagen". 1882 (Den Hirschprungske Samling)

Klasseøvelse 1

Sæt 20-30 minutter af til at få kigget dybt ind i billedet og se på de forskellige voksne og børns udtryk, kropssprog, roller i billedet mv. Skriv noter ned og snak også om følgende:

Hvorfor ser en købmandsbutik sådan ud?
Hvorfor fiskes der ikke?
Hvad laver fiskerne i købmandsbutikken?
Hvad kigger børnene på?
Hvilke ting og redskaber ligger/står på købmandsdisken og hvad bruges de til/blev brugt til?
Hvem ser på maleren?

Klasseøvelse 2

Del klassen i to grupper, der hver skal iscenesætte P.S. Krøyers motiv *"I købmandens bod, når der ikke fiskes. Skagen".*

Stil bordene i klassen i hver side, så to "købmandsbutikker" med købmandsdiske opstilles.
Fordel roller i mellem eleverne i de to grupper, og prøv om motivet inkl. alles udtryk, kropssprog mv. kan genskabes.
Tag foto af parafraserne og se dem sammen på storskærm i klassen efterfølgende. Diskutér om parafraserne er lykkedes.

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

En bid af danskfaget
- Smagen af billedanalysen

9.d fra Brøndbyøster skole, foråret 2019
Foto: Anne Bech

Hvordan hænger smag og billedanalyse sammen i dette forløb?

Smag kan man tale om i forhold til at have sin egen mening, egne synspunkter og tilgange til fx mode, indretning, design osv. At vi har forskellig og ofte hver sin smag, altså at vi synes forskelligt om noget. Vi kan også tænke på det i en mere fysisk form, - at vi smager på noget dvs. vi tager noget i munden, mærker tekstur, mundfølelse, smagsnuancer osv. eller at vi smager på et mere abstrakt niveau, som når dette forløb kaldes *"En bid af danskfaget - Smagen af billedanalysen"*. Her er det ønsket, at billedanalysen som danskfaglig genre har fokus på at lære noget at kende lidt efter lidt og derfor i bidder og ikke en hel mundfuld.

Denne tilgang kombineret med, at forløbet har taget udgangspunkt i skagensmalerier med maden og måltidet som motiv og ikke mindst elevernes egne parafraser af værkerne. Dermed har eleverne fået indsigt i en litterær og kunstnerisk periode med den sidegevinst, at vi som læsere og iagttagere får en historisk viden om bl.a. råvarer, måltider, tilberedning og anretning, og hermed en bid af dagliglivet, i den givne periode.

Viggo Johansen “Et måltid” 1877 (Privateje)

Michael Ancher “Drengene holde Maaltid. Maden er endnu lidt for varm” 1879 (Privateje)

P.S.Krøyer “Ved frokosten. Marie og P.S. Krøyer med Otto Benzon” 1893 (Den Hirschprungske Samling)

P.S. Krøyer “Hip hip Hurra! Kunstnerfest på Skagen” 1888 (Foto: Skagens Kunstmuseer)

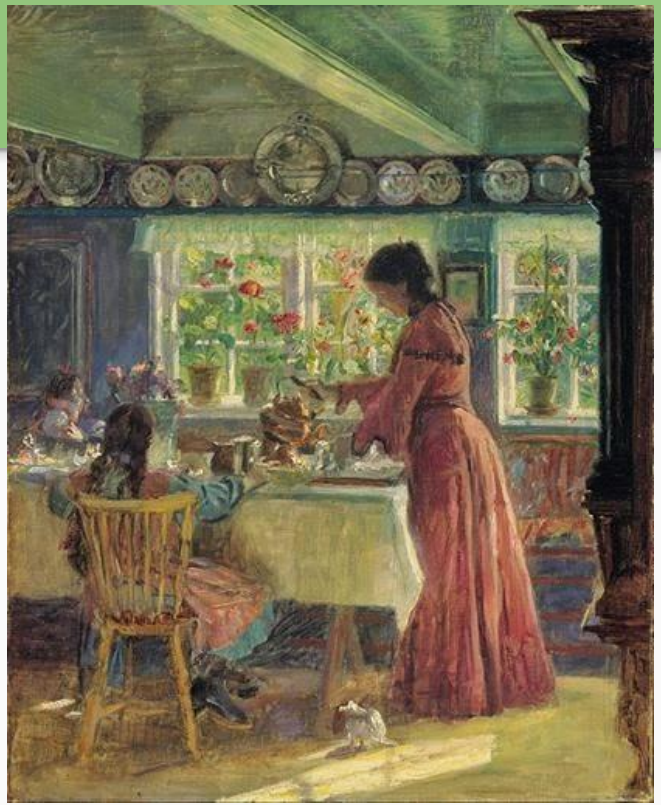
Michael Ancher “Nåden” 1919 (Privateje)

Laurits Tuxen “Morgenkaffen skænkes” 1906 (Skagens Kunstmuseer)

Michael Ancher “Fisken renses. En ung Skagenskone slagter en torsk” 1888 (Privateje)

Anna Ancher “Julegæssene plukkes” 1904

(SMK)

Anna Ancher “Småpiger med torsk” (Museum Kunst der Westküste)

P.S. Krøyer “Barnegruppe. Portrætter af fire børn ved frokosten.” 1877 (Privateje)

P.S. Krøyer “Ved frokosten” 1883 (Skagens kunstmuseer)

Anna Ancher “Pigen i køkkenet” 1883/86 (Den Hirschprungske Samling)

Christian Krohg “Ane Gaihede skærer brød” 1879 (Bergen Kunstmuseum)

Michael Ancher “Stifi rører i gryden. Interiør med Lars Gaihede og hans kone Stifi ved ildstedet” 1875 (Privateje)

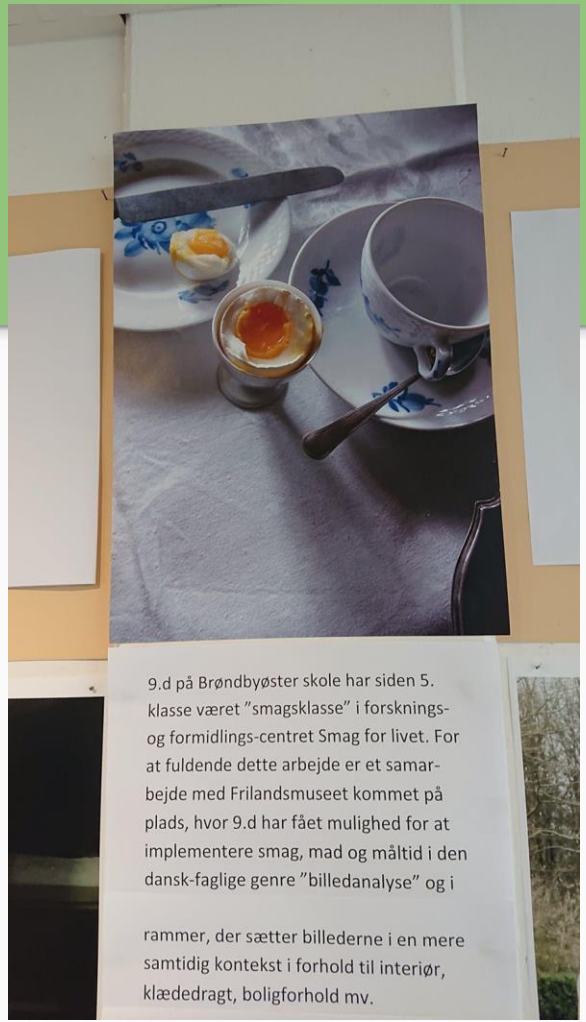
Michael Ancher “Selskab i den gule stue på Brøndums hotel” 1910 (Privateje)

Udstilling på “Hovedgaden”/ Brøndbyøster skole

9.d på Brøndbyøster skole har siden 5. klasse været "smagsklasse" i forsknings- og formidlings-centret Smag for livet. For at fuldende dette arbejde er et samar- bejde med Frilandsmuseet kommet på plads, hvor 9.d har fået mulighed for at implementere smag, mad og måltid i den dansk-faglige genre "billedanalyse" og i
rammer, der sætter billederne i en mere samtidig kontekst i forhold til interiør, klædedragt, boligforhold mv.

EN BID AF BILLEDET – SMAGEN AF

EN BID AF BILLEDET – SMAGEN AF
BILLEDK

"Når man selv iscenesætter billederne får man et helt andet overblik over rig og fattig, maden vil jeg mene er den største del af det. Da vi skulle "lave" billedet Hip hip hurra kunne man mærke det var en lidt anden klasse, champagnen tajnt og miljøet."
"Fra et fagligt synspunkt synes jeg, at jeg har fået et større kendskab til Skagensmalerne og deres måltider. Det er også en måde at analysere billeder på og det blev mere spændende."
Michael Ancher 1879
Børnene holde Middtid. Maden er endnu lidt for varm.

